

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28
--	----

II. Zadatci:

	12
--	----

Ukupni broj bodova:

	40
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1.

2.

3.

---

23. veljače 2021.

I. PRIJEVOD

Ksenofont, *Anabaza*, 1.3.3. – 1.3.5.

Spartanski vojskovođa Klearh koji je prešao na stranu Kira Mlađega obraća se suborcima-grčkim plaćenicima.

Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι¹ πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ ξένος Κῦρος ἐγένετο καὶ με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος τὰ τε ἄλλα² ἐτίμησε καὶ μυρίους ἔδωκε δαρεικούς: οὗς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον³ κατεθέμην⁴ ἔμοι οὐδὲ καθηδυνάθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἔδαπάνων⁵.

Καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Θρᾷκας⁶ ἐπολέμησα, καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ'⁷ ὑμῶν, ἐκ τῆς Χερρονήσου⁸ αὐτοὺς⁹ ἐξελαύνων βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλληνας τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ Κῦρος ἐκάλει, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην, ἵνα εἴ τι δέοιτο¹⁰ ὠφελοῖν¹¹ αὐτὸν ἀνθ' ὧν¹² εὖ ἔπαθον¹³ ὑπ'¹⁴ ἐκείνου.

Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δὴ μοι¹⁵ ἡ¹⁶ ὑμᾶς προδόντα¹⁷ τῇ Κύρου φιλίᾳ χρῆσθαι¹⁸ ἢ πρὸς ἐκείνον ψευσάμενον¹⁹ μεθ'²⁰ ὑμῶν εἶναι.

KOMENTAR

¹ part. prez. gl. παρῄμι; παρῶν = sadašnji

² τὰ τε ἄλλα – i inače, i u drugim stvarima

³ τὸ ἴδιον – svoja korist

⁴ *vidi* κατατίθημι

⁵ *vidi* δαπανᾶω

⁶ Θρᾷξ, -ικός Tračanin

⁷ μεθ' = μετά

⁸ Χερρόνησος, ἡ - Herzones (dardanelski poluotok)

⁹ αὐτοὺς sc. Θρᾷκας

¹⁰ δέοιτο – 3. l. sg. opt. prez. akt. – bi trebao

¹¹ ὠφελοῖν – 1. l. sg. opt. prez. mp. prevedi: bih pomogao

¹² ἀνθ' ὧν – zbog onoga (što)

¹³ εὖ + πάσχω – dobro doživjeti, nagrade dobivati

¹⁴ ὑπὸ

¹⁵ ἀνάγκη δὴ μοι – nužno je da ja

¹⁶ *vidi* προδίδωμι (part. aor. akt.)

¹⁷ ἢ... ἢ ili...ili...

¹⁸ φιλίᾳ χρῆσθαι – prijateljevati (s)

¹⁹ ψευσάμενον – part. aor. med. gl. ψεύδω

²⁰ *vidi* bilj. ⁷

maks. 28

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

II. ZADATCI

1. Sintagmi ἄνδρες στρατιῶται iz teksta promijeni broj zadržavajući isti padež.

- A ἄνῆρ στρατιώτης
- B ἄνερ στρατιῶτα
- C ἄνῆρ στρατιώτη

	maks. 1
--	----------------

2. Oblik ἔδωκε prebaci u prezent i imperfekt, zadrži lice, broj, način i stanje.

- A δίδωσι(ν); ἐδίδου
- B διδῶ; ἔδωκε(ν)
- C δίδοται; ἔδοτο

	maks. 1
--	----------------

3. U kojem je vremenu oblik ἐδᾶπάνων?

- A aoristu
- B imperfektu
- C futuru

	maks. 1
--	----------------

4. Napiši naglašeni oblik osobne zamjenice μοι.

- A ἔμοι
- B ἐμέ
- C ἐμοί

	maks. 1
--	----------------

5. Kojoj vrsti zavisnosloženih rečenica pripada rečenica iz teksta: ...ἵνα ὠφελοίην αὐτὸν...?

- A posljedičnim rečenicama
- B uzročnim rečenicama
- C namjernim rečenicama

	maks. 1
--	----------------

6. Tko je pomogao Klearhu kad je bježao iz domovine?

- A grčki vojnici
- B Kir
- C Tračani

	maks. 1
--	----------------

7. Koliko je darika dobio Klearh?

- A 10 000
- B 100
- C 1 000

	maks. 1
--	----------------

8. Odakle je Klearh protjerao Tračane ?

- A S Herzonesa.
- B Iz Grčke.
- C Iz Kirove domovine.

	maks. 1
--	----------------

9. Koja je odlučujuća bitka opisana u *Anabazi* i koliko je grčkih plaćenika sudjelovalo u pohodu Kira Mlađega protiv Artakserksa?

- A Bitka kod Gaugamele; 100 000
- B Bitka kod Plateje; 1000
- C Bitka kod Kunakse; 10 000

	maks. 1
--	----------------

10. Koji je naslov Ksenofontovog djela koje govori o konjima i o naoružanju konjanika.

- A Ἰππαρχικός
- B Περί ἵππικῆς
- C Κυνηγετικός

	maks. 1
--	----------------

RJEŠENJA

ἄνδρες στρατιῶται,	Ljudi vojnici,	1
μὴ θαυμάζετε	ne čudite se	1
ὅτι χαλεπῶς φέρω	što teško podnosim	1
τοῖς παροῦσι πράγμασιν.	sadašnje prilike.	1
Ἔμοι γὰρ ξένος Κύρος ἐγένετο	Kir mi je naime postao prijatelj	1
καί με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος	i mene dok sam bježao/bježećeg iz domovine	1
τὰ τε ἄλλα ἐτίμησε	i inače/i u drugim stvarima je počastio	1
καὶ μυρίους ἔδωκε δαρεικούς:	i dao (mi) je 10 000 darika;	1
οὐς ἐγὼ λαβὼν	ja uzevši njih	1
οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἔμοι	nisam za sebe spremio	1
οὐδὲ καθυπάθησα,	niti spiskao,	1
ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἐδαπάνων.	nego sam (ih) trošio na vas.	1
Καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Θρᾶκας ἐπολέμησα	I prvo sam zaratio protiv Tračana	1
καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος	i za Grčku	1
ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν,	sam se osvećivao s vama,	1
ἐκ τῆς Χερρονήσου ἐξελαύνων	s Herzonesas istjerujući	1
αὐτοὺς βουλομένους ἀφαιρεῖσθαι... τὴν γῆν.	njih koji su htjeli oduzeti zemlju	1
τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλλήνας	Grcima koji su je naseljavali.	1
Ἐπειδὴ δὲ Κύρος ἐκάλεῖ,	Kada je Kir zvao	1
λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην,	uzevši vas (sa sobom) sam putovao	1
ἵνα ὠφελοῖν αὐτὸν	da bih mu pomogao	1
εἴ τι δέοιτο	ako bi nešto trebao	1
ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου.	zbog onoga što sam od njega dobro doživio.	1
Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι	Budući da me vi ne želite pratiti	1
ἀνάγκη δὴ μοι ἢ ὑμᾶς προδόντα	nužno je da ja ili izdavši vas	1
τῇ Κύρου φιλίᾳ χρῆσθαι	prijateljujem s Kirom	1
ἢ πρὸς ἐκείνον ψευσάμενον	ili da protiv njega prevarenog	1
μεθ' ὑμῶν εἶναι.	budem uz vas/ na vašoj strani.	1

PRIJEVOD: 28

ZADATCI:

1. B ἄνερ στρατιῶτα 1 bod
2. A δίδωσι(ν); ἐδίδου 2 boda
3. B imperfektu 1 bod
4. C ἔμοι 1 bod
5. C namjernim rečenicama 1 bod
6. B Kir 1 bod
7. A 10 000 1 bod
8. A S Herzonesas. 1 bod
9. C Bitka kod Kunakse, 10 000 2 boda
10. B Περί ἱππικῆς 1 bod

ZADATCI: 12

UKUPNO: 40